

1524

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Проглашавам Закон о средњем образовању и васпитању, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет другој сједници, одржаној 16. јула 2008. године - а Вијеће народа 29. јула 2008. године потврдило да усвојеним Законом о средњем образовању и васпитању није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-967/08
30. јула 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Г - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се дјелатност средњег образовања и васпитања (у даљем тексту: средње образовање) као дио јединственог система образовања, оснивање и престанак рада средње школе (у даљем тексту: школа), статус ученика, наставника, стручних сарадника и осталих радника, руковођење и управљање школом, финансирање и надзор над радом школа и друга питања у вези са средњим образовањем.

(2) Средње образовање је дјелатност од општег друштвеног интереса.

(3) Дјелатност средњег образовања обухвата различите врсте и облике образовања којим се након завршене основне школе стичу знања и способности потребни за рад у струци и за даље образовање појединца.

(4) Дјелатност средњег образовања обављају школе као јавне установе.

Члан 2.

(1) Средње образовање доступно је свима под једнаким условима, у складу са овим законом и способностима појединца.

(2) Средње образовање није обавезно.

Члан 3.

Страни држављани и лица без држављанства имају право на стицање образовања у складу са овим законом и важећим прописима као и конвенцијама и споразумима које је Босна и Херцеговина закључила са другим земљама или међународним организацијама.

Члан 4.

Циљеви средњег образовања су:

- а) стицање средњег образовања у складу са интересима и потребама ученика,
- б) развијање свијести о потреби цјеловитог приступа образовању,
- в) развијање свијести о потреби обликовања сопственог живота у процесу цјеложивотног учења,
- г) припрема за наставак школовања на високошколским установама,
- д) развијање и јачање знања, способности и вјештина потребних за рад у струци,
- ђ) подршка ученицима у избору одговарајућег занимања, у складу са потребама тржишта рада,
- е) развијање интереса за теоријска знања, као и за њихову практичну примјенљивост,
- ж) подстицање свеукупног потенцијала и мотивације ученика за развијање критичког мишљења и отворености за нова знања,
- з) изградња властитих стандарда образовања који ће бити усклађени са стандардима образовања у земљама Европске уније,
- и) стицање интернационално упоредивих нивоа знања,
- ј) развијање свијести о значају потребе заштите и очувања природне и животне средине,
- к) разумијевање и његовање система друштвених и моралних вриједности који је заснован на друштву толерантности,
- л) развијање културе комуникације, конструктивног рјешавања проблема и дјеловања у тиму,
- љ) развијање поштовања различитости о питању пола, способности, расног, националног, вјерског и социјалног статуса и његовање прага толеранције на различитост,

м) његовање и развијање потреба за културом и очувањем културног и духовног наслеђа уз поштовање културног идентитета, језика и традиције,

н) поштовање права и разумијевање сопствених обавеза које проистичу из права и разумијевања себе као личности која живи у друштву које се континуирано мијења и

њ) поштивање права дјече, људских и грађанских права и основних слобода, те развијање способности за живот у демократски уређеном друштву.

Члан 5.

(1) У средњем образовању не може се вршити дискриминација у приступу образовању дјече на основу расе, боје, пола, језика, религије, политичког или другог мишљења, националног или социјалног поријекла, на основу инвалидности или на било којој другој основи.

(2) Република Српска (у даљем тексту: Република) и јединице локалне самоуправе, заједно са школом, одговорне су за обезбјеђење школског простора, опреме и пратеће инфраструктуре за несметан приступ и учешће у образовном процесу лица са посебним образовним потребама.

Члан 6.

(1) У средњем образовању промовише се и развија стално партнерство школе, родитеља и средине у којој живе у свим питањима од значаја за остваривање функције школе и интереса и потреба ученика.

(2) Школа, родитељи, ученици и јединице локалне самоуправе промовишу и спроводе програме заједничког и организованог дјеловања и сарадње у борби против злостављања и злоупотребе дјече и младих, трговине људима, борби против дроге, алкохолизма, пушења и других токсикоманија, малолетничке делинквенције, те свих других појава које угрожавају здравље и живот ученика.

Члан 7.

Организација, начин рада и кућни ред у школи ближе се уређују статутом, правилницима и другим општим актима школе који се доносе уз учешће ученика, родитеља и наставника, а у складу са важећим прописима.

Члан 8.

(1) Рад школе је јаван.

(2) У школи није дозвољено политичко организовање, дјеловање и коришћење школског простора у те сврхе, у вријеме одржавања наставе.

Члан 9.

(1) Настава у средњем образовању изводи се на службеним језицима конститутивних народа уз коришћење оба службена писма, ћирилице и латинице.

(2) У школама се не може вршити дискриминација ученика при пријему, учешћу у активностима школе или у било којој другој одлуци која се односи на тог ученика, на основу тога што у школи, у писаном или усменом изражавању, користи било који од језика конститутивних народа.

(3) У школама се не може вршити дискриминација наставника или неког другог запосленог при именовању, условима запослења, напредовању или у било којој другој одлуци која се односи на то лице на основу тога што у школи, у писаном или усменом изражавању користи било који од језика конститутивних народа.

Члан 10.

(1) Ради унапређивања квалитета средњег образовања и васпитања формира се Савјет за развој средњег образовања и васпитања као савјетодавно тијело министра просвјете и културе.

(2) Министар доноси правилник о структури, начину формирања и надлежностима Савјета за развој средњег образовања и васпитања.

Члан 11.

Језик и култура националних мањина у Републици поштоваће се у средњем образовању у складу са Оквирном конвенцијом о заштити права националних мањина.

Члан 12.

Васпитно-образовни рад у средњем образовању за лица која користе језик знакова изводи се на језику знакова и помоћу средстава тог језика.

II - ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ШКОЛЕ

Члан 13.

(1) Школа се може основати као јавна или као приватна школа.

(2) Јавне и приватне школе оснивају се под једнаким условима.

(3) Јавну школу оснива Република.

(4) Приватну школу може основати свако домаће или страног правно или физичко лице, под условима утврђеним овим законом.

(5) Оснивач школе не може бити лице против кога се води кривични поступак или које је правоснажно осуђено на казну прописану Кривичним законом ("Службени гласник Републике Српске", бр. 49/03, 108/04, 37/06 и 70/06).

Члан 14.

(1) Јавна или приватна школа оснива се и почиње да ради ако:

- а) постоји потреба за школовањем одређених смјерова, струка и занимања,
- б) је број ученика усклађен са педагошким стандардима,
- в) су обезбијеђена средства за оснивање и рад школе, простор, опрема и наставна средства у складу са педагошким стандардима и нормативима за одговарајући смјер, струку и занимање,
- г) је обезбијеђен потребан број стручног кадра наставника и сарадника,
- д) су обезбијеђени услови за обављање практичне наставе у средњим стручним и техничким школама,
- ђ) је одобрена примјена наставног плана и програма и
- е) има физкултурну салу и најмање једно игралиште на отвореном простору.

(2) Министар просвјете и културе (у даљем тексту: министар) доноси правилник о условима за почетак рада средње школе.

(3) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), на приједлог Министарства просвјете и културе Републике Српске (у даљем тексту: Министарство), доноси уредбу о педагошким стандардима и нормативима за средње образовање.

(4) Министар рјешењем утврђује испуњеност услова за почетак рада школе.

(5) Рјешење министра је коначно.

Члан 15.

(1) Иницијативу за оснивање јавне школе може покренути јединица локалне самоуправе на чијем подручју се планира отварање школе или више јединица локалне самоуправе заједно, најкасније до 31. децембра текуће године за наредну школску годину.

(2) Уз иницијативу из става 1. овог члана прилаже се:

- а) елаборат о оправданости оснивања школе и
- б) рјешење министра о испуњености услова за почетак рада школе.

(3) Иницијатива за оснивање јавне школе са прилозима из става 2. овог члана доставља се Влади на разматрање и усвајање.

(4) Елаборат о оправданости оснивања школе садржи:

- а) доказ о оправданости оснивања, односно о постојању друштвене потребе оснивања школе на том подручју, имајући у виду постојећу мрежу школа,
- б) врсту школе, назив смјера, струке и занимања,
- в) начин испуњавања прописаних услова за рад школе,
- г) доказ о обезбијеђености средстава за рад,
- д) анализу исплативости оснивања и
- ђ) остале податке значајне за рад и оснивање школе.

(5) На основу усвојеног елабората и рјешења из става 2. овог члана Влада доноси одлуку о оснивању школе до 31. јануара текуће године за наредну школску годину.

(6) Јавна школа уписује се у судски регистар код надлежног суда након доношења рјешења из става 2. тачка б) овог члана и одлуке Владе из става 5. овог члана.

Члан 16.

(1) Приватна школа оснива се одлуком оснивача, уз сагласност Министарства.

(2) Приватна школа у оснивању, уз захтјев за издавање сагласности за оснивање, Министарству најкасније до 31. децембра текуће године за наредну школску годину подноси:

- а) елаборат о оправданости оснивања школе,
- б) акт о оснивању,
- в) приједлог статута и
- г) одлуку о именовању лица овлашћеног за заступање.

(3) Елаборат о оправданости оснивања школе садржи:

- а) доказ о оправданости оснивања, односно о постојању друштвене потребе оснивања школе на том подручју, имајући у виду постојећу мрежу школа,
- б) врсту школе, назив смјера, струке и занимања,
- в) начин испуњавања прописаних услова за рад школе,
- г) доказ о обезбијеђености средстава за рад за најмање четири школске године,
- д) анализу исплативости оснивања и

ђ) остале податке значајне за рад и оснивање школе.

(4) На основу усвојеног слабората и рјешења из члана 14. став 4. овог закона Министарство даје сагласност за почетак рада приватне школе, најкасније до 31. јануара текуће године за наредну школску годину.

(5) Приватна школа уписује се у судски регистар и стиче својство правног лица на основу акта о оснивању и сагласности Министарства.

Члан 17.

(1) Ако Министарство утврди да школа из чл. 15. и 16. не испуњава неки од услова из члана 14. овог закона, одредиће рок у којем је оснивач дужан да отклони утврђене недостатке.

(2) Министар ће донијети рјешење којим се одбија захтјев оснивача за почетак рада школе ако оснивач у року из става 1. овог члана не отклони утврђене недостатке.

(3) Рјешење из става 2. овог члана је коначно.

Члан 18.

(1) Школи која испуњава услове за рад прописане овим законом издаје се рјешење о одобрењу за почетак рада школе.

(2) На основу рјешења из става 1. овог члана школа се уписује у регистар средњих школа, који води Министарство.

(3) Министар доноси правилник о садржају и начину вођења регистра средњих школа.

(4) Школе које нису уписане у регистар средњих школа не могу издавати свједочанства и друге јавне исправе о завршетку средњег образовања.

(5) Списак школа које су добиле дозволу да рад објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске" и на Интернет страници Министарства.

Члан 19.

(1) Школа може да врши статусне промјене, промјене назива или сједишта.

(2) Одлуку о промјени назива или сједишта школе доноси школски одбор уз сагласност оснивача.

(3) Школа не може мијењати назив и сједиште у току наставне године.

(4) Школе могу да сарађују и да се удружују у остваривању заједничких интереса, под условом да свака школа задржи свој правни субјективитет.

(5) Школа може да обавља дјелатност и ван сједишта, уз сагласност Министарства.

Члан 20.

(1) Школа има статут којим се утврђују: начин обављања дјелатности школе, дјелокруг и начин рада органа управљања и руковођења, стручних тијела школе, те друга питања од значаја за дјелатност и пословање школе у складу са актом о оснивању школе.

(2) Статут школе доноси школски одбор, уз сагласност Министарства.

Члан 21.

(1) Школа може да обавља и другу дјелатност која је у функцији образовања и васпитања (у даљем тексту: проширена дјелатност), под условом да се ученици ангажују у оквиру практичне наставе и да се овим радом не омета нормално остваривање васпитно-образовног процеса.

(2) Проширена дјелатност школе може да буде давање услуга, производња, продаја и друга дјелатност којом се унапређује или доприноси квалитетнијем процесу образовања и васпитања.

(3) Одлуку о проширеној дјелатности школе доноси школски одбор уз сагласност Министарства и уписује се у судски регистар.

(4) Одлука о проширеној дјелатности школе садржи план прихода који ће се остварити и план расхода за обављање те дјелатности, као и начин и план коришћења остварених средстава у складу са финансијским прописима.

(5) Школа може основати ученичку задругу ради развијања ваннаставних активности и друштвено корисног рада ученика.

(6) Средства остварена у обављању проширене дјелатности школе и радом ученичке задруге уплаћују се на рачун јавних прихода на организациони код школе и користе се намјенски за:

- а) унапређивање квалитета наставе,
- б) награђивање најбољих ученика и радника,
- в) помоћ социјално угроженим и оболелим ученицима и радницима,
- г) излете и екскурзије ученика и
- д) обављање и развој дјелатности школе у складу са општим актима школе.

Члан 22.

(1) Школа је самостална у погледу запошљавања наставника, стручних сарадника и осталих радника у складу са важећим прописима.

(2) У средњем образовању поштује се слобода наставника да изводи наставу на начин који сматра одговарајућим, при чему се мора водити рачуна о педагошким стандардима и примјени савремених облика и метода рада у извођењу наставе.

Члан 23.

Влада на приједлог Министарства доноси одлуку којом се утврђују број, структура и просторни распоред школа (у даљем тексту: мрежа школа), најмање сваке четири године, а најкасније до 31. марта текуће године.

Члан 24.

Мјерила и критеријуми за утврђивање мреже школа су:

- а) број и узраст ученика који завршавају основну школу на одређеном подручју,
- б) доступност и једнаки услови за стицање образовања и васпитања,
- в) специфичност подручја (брдско-планинско, погранично, недовољно развијено подручје),
- г) развојне специфичности подручја на основу утврђених потреба за запошљавање,
- д) обезбјеђене комуникације,
- ђ) економичност и рационалност у коришћењу кадра, средстава, простора и опреме,
- е) финансијске могућности оснивача и
- ж) интерес и потребе јединице локалне самоуправе и друштвених партнера.

Члан 25.

(1) Школа може престати да ради под условима и по поступку утврђеним овим законом.

(2) Испуњеност услова за наставак рада и обављање дјелатности школе утврђује се по потреби, а обавезно сваке четири године у сарадњи са органима из члана 132. овог закона.

(3) У случајевима да школа не испуњава услове за наставак рада предвиђене овим законом, дужна је да отклони неправилности и недостатке у року који не може бити дужи од једне године.

(4) Ако школа у року из става 3. овог члана не отклони утврђене недостатке, Министарство ће предложити оснивачу да донесе одлуку о престанку рада школе.

(5) Одлуку о престанку рада школе оснивач доставља Министарству.

(6) Ако оснивач не донесе одлуку о престанку рада школе у року од 60 дана од дана пријема приједлога из става 4. овог члана, министар ће донијети рјешење о брисању школе из Регистра средњих школа.

(7) Рјешење о брисању школе из Регистра средњих школа је коначно.

Члан 26.

(1) Одлуком о престанку рада школе одређује се рок и начин престанка њеног рада.

(2) Школа може престати да ради на крају школске године у којој је донесена одлука о престанку рада или поступно.

(3) У случају поступног престанка рада школе, одлуком о престанку рада школе одређује се школска година у којој престаје рад школе.

(4) У случају престанка рада школе оснивач је дужан да затеченим ученицима осигура завршетак образовања у другој школи, под условима који су важиви приликом њиховог уписа.

(5) Школе које престају да раде бришу се из Регистра средњих школа.

(6) Престанак рада школе и брисање школе из Регистра средњих школа објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске” и на Интернет страници Министарства.

III - ВРСТЕ ШКОЛА

Члан 27.

(1) У зависности од врсте наставног плана и програма школа може бити основана и регистрована као:

- а) гимназија,
- б) умјетничка школа,
- в) стручна техничка школа,
- г) стручна школа,
- д) вјерска школа,
- ђ) школа за ученике са посебним потребама и
- е) школа за образовање одраслих.

(2) Школа може бити организована и као центар средњих школа у чијем саставу се налази више школа са више смјерова, струка и занимања.

Члан 28.

(1) У гимназији се стиче опште образовање у четворогодишњем трајању за наставак образовања на високошколским установама. Завршавањем гимназије ученик стиче средњу спрему.

(2) У умјетничкој школи остварује се одговарајући општеобразовни програм и програм из области умјетности (музичка, ликовна, балетска или нека друга грана умјетности), што се одређује према врсти наставног плана и програма који се изводи у четворогодишњем трајању и чијим завршавањем ученик стиче средњу спрему.

(3) У стручној техничкој школи остварује се одговарајући општеобразовни програм, стручно-теоријски и практични програм у четворогодишњем трајању, чијим завршавањем ученик стиче средњу спрему одговарајуће струке и занимања.

(4) У стручној школи остварује се општеобразовни, стручно-теоријски и практични програм у трогодишњем трајању, чијим завршавањем ученик стиче средњу спрему одговарајуће струке и занимања.

(5) У вјерској школи остварује се одговарајући општеобразовни програм и посебан програм за образовање вјерских службеника, чијим завршавањем ученик стиче средњу спрему.

(6) У школи за ученике са посебним образовним потребама остварују се стручни, посебно прилагођени програми за специјално образовање ученика са посебним образовним потребама.

(7) Школа за образовање одраслих обухвата посебне програме за стицање средње стручне спреме, програме преквалификације, доквалификације, верификације, пертификације и програме оспособљавања за стручна звања мајстора и специјалисте и програме усавршавања одраслих.

IV - ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 29.

(1) Рад у школи у току школске године реализује се на основу годишњег програма рада школе.

(2) Годишњим програмом рада школе утврђују се:

- а) мјесто,
- б) вријеме,
- в) начин и
- г) носиоци остваривања наставног плана и програма.

(3) Школски одбор на приједлог наставничког вијећа усваја годишњи програм рада школе.

Члан 30.

Школа доставља годишњи програм рада школе најкасније до 30. септембра:

- а) Министарству,
- б) Републичком педагошком заводу,
- в) скупштини јединице локалне самоуправе и
- г) оснивачу (ако је приватна школа).

Члан 31.

(1) Програми средњег образовања остварују се на основу наставног плана и програма.

(2) Наставним планом и програмом из става 1. овог члана утврђују се:

- а) сврха програма,
- б) циљ програма,
- в) наставни предмети и садржаји,
- г) трајање и основни облици извођења програма,
- д) број часова наставе,
- ђ) број часова за сваки предмет и
- е) дидактички услови за извођење програма.

(3) У развоју наставних планова и програма ставља се тежиште на остваривање утврђених циљева, резултата учења и стандарда занимања.

(4) У средњим стручним школама наставни планови и програми подразумијевају примјену модуларне методологије која омогућава брзо реаговање на промјене у друштву и технологији.

(5) Део наставних програма за стручно образовање у износу до 30% утврђује наставничко вијеће на приједлог стручних актива, при чему се води рачуна о потребама тржишта рада јединице локалне самоуправе.

(6) Наставни планови и програми треба да буду упоредиви са програмима земаља Европске уније и да промовишу идеју цјеложивотног учења.

(7) Наставни план и програм мора бити усклађен са заједничким језгрима наставних планова и програма из чл. 42 и 43. Оквирног закона о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини ("Службени лист Босне и Херцеговине", број 18/03).

(8) Министар доноси наставни план и програм за све врсте школа, а наставни план и програм за вјерске школе доноси на приједлог одговарајуће вјерске заједнице.

(9) Министар даје сагласност на наставни план и програм који се у цјелини или у једном дијелу изводи на страном језику.

Члан 32.

(1) Наставни план и програм садржи обавезне, изборне и факултативне облике васпитно-образовног рада.

(2) Обавезни облици васпитно-образовног рада су:

- а) теоријска настава,
- б) стручно-теоријска настава,
- в) практична настава и вјежбе,
- г) изборна настава,
- д) час одјелењске заједнице,
- ђ) додатна настава,
- е) допунска настава и
- ж) пракса и практични рад када су одређени наставним планом и програмом.

(3) Обавезни облици васпитно-образовног рада за редовног ученика који се упућује на полагање поправног, разредног испита и за ванредног ученика су:

- а) припремна настава,
- б) практична настава и
- в) консултативно-инструктивни рад.

(4) Додатна настава остварује се за ученике који постижу изузетне резултате и показују отвореност за стицање нових знања.

(5) Допунску наставу школа остварује са ученицима који заостају у савладавању програма из појединих наставних области.

(6) Факултативна настава је:

- а) настава језика народности са елементима националне културе,
- б) настава другог страног језика у школама у којима ученици изучавају један страни језик у стручним школама и трећег страног језика у гимназијама и у школама у којима ученици изучавају два страна језика и
- в) настава из предмета потребних за даље школовање, стручно оспособљавање или развој ученика.

(7) Факултативни облици васпитно-образовног рада обавезни су за ученике који се за њих определијеле.

(8) Изборну наставу бирају ученици на крају трећег разреда текуће школске године са списка предмета за изборну наставу.

(9) Списак предмета за изборну наставу дефинисан је наставним планом и програмом.

Члан 33.

(1) У школи се ученицима омогућавају ваннаставне активности да би се развили њихови креативни потенцијали и да им се помогне у стицању знања, вјештина и способности којима ће се користити у животу.

(2) Ваннаставне активности су: излети, екскурзије, ученичке организације, удружења, секције, спортске и друге активности.

(3) Ваннаставне активности рачунају се у радне дане.

(4) Министар доноси правилник о извођењу екскурзија и излета.

Члан 34.

(1) У школи се организују слободне активности ученика укључивањем у разне облике рада који се заснивају на добровољном изјашњавању ученика.

(2) Невладине организације могу реализовати пројекте у школама уз сагласност Министарства.

Члан 35.

(1) Школска година траје од 1. септембра до 31. августа наредне календарске године.

(2) Васпитно-образовни рад у гимназији остварује се:

- а) у I, II и III разреду у 36 петодневних наставних седмица и
- б) у IV разреду у 32 петодневне наставне седмице.

(3) Васпитно-образовни рад у стручним техничким школама и стручним школама остварује се:

а) у I и II разреду трогодишњег и I, II и III разреду четворогодишњег образовања у 36 петодневних наставних седмица и

б) у III разреду трогодишњег и IV разреду четворогодишњег образовања у 32 петодневне наставне седмице.

(4) Васпитно-образовни рад у умјетничким школама остварује се:

а) у I, II и III разреду у 35 петодневних наставних седмица и

б) у IV разреду у 33 петодневне наставне седмице.

(5) Настава и други облици васпитно-образовног рада остварују се у два полугодишта.

(6) У првом полугодшту настава почиње првог понедељка у септембру.

(7) У школској години ученици имају: зимски распуст који траје три седмице, прољећни распуст који траје једну седмицу и љетни распуст који траје од завршетка наставе у другом полугодшту до почетка наставе наредне школске године.

(8) Министар доноси правилник о школском календару за сваку школску годину и објављује га најкасније 60 дана прије почетка школске године.

(9) Школа може одступити од донесеног школског календара само из оправданих разлога и уз сагласност Министарства.

Члан 36.

(1) Школа је дужна да реализује предвиђени фонд наставних часова у обиму не мањем од 95%.

(2) Ако се утврди да школа није остварила фонд наставних часова у обиму из става 1. овог члана, продужиће наставу док се не оствари потребан годишњи фонд наставних часова.

(3) Школа која не оствари предвиђени годишњи фонд наставних часова у обиму из става 1. овог члана не може издати свједочанство о завршеном разреду, односно средњем образовању.

Члан 37.

(1) Број ученика у одјељењу утврђује се у складу са педагошким стандардима.

(2) Оптималан број ученика у одјељењу је 24.

(3) Одјељење у школи може имати минимално 16 ученика.

(4) Одјељење у школи може имати максимално 32 ученика.

(5) Одјељење, односно васпитна група ученика са посебним образовним потребама може имати до осам ученика, а ако је ријеч о ученицима са вишеструком ометеношћу, одјељење може имати до шест ученика.

(6) У одјељење редовне наставе могу бити укључена највише три ученика са посебним образовним потребама.

(7) Ако је у одјељење редовне наставе укључен један ученик са посебним образовним потребама, одјељење не може имати више од 29 ученика.

(8) Ако су у одјељење редовне наставе укључена два ученика са посебним образовним потребама, одјељење не може имати више од 26 ученика, а са три укључена ученика са посебним потребама одјељење не може имати више од 23 ученика.

(9) Министар може, у изузетним околностима, дати сагласност за формирање одјељења са мањим бројем ученика од прописаног у ставу 3. овог члана.

Члан 38.

(1) Дневно оптерећење ученика регулише се распоредом часова и не може износити више од 30 часова седмично.

(2) Настава почиње по правилу у 07.30 часова, а завршава се до 19.00 часова.

(3) У умјетничким школама, због специфичног облика наставе као што је:

а) индивидуална настава,

б) настава хора,

в) настава оркестра и

г) настава камерне музике и друго,

може се утврдити и друго вријеме за почетак и завршетак наставе.

(4) Час теоријске наставе, вјежби и практичне наставе у школи траје 45 минута.

(5) Практична настава која се изводи у предузећима и другим институцијама изван школе траје 60 минута.

(6) За ученике са посебним образовним потребама час траје 40 минута, ако се настава одвија у посебним одјељењима.

(7) Сви облици наставе за ученике организују се у једној смјени.

(8) Министар може, у изузетним околностима, одлучити да продужи или скрати трајање часова у појединим или свим школама.

Члан 39.

(1) Школски уџбеник је основно и обавезно наставно средство и извор учења прописан наставним планом и програмом.

(2) Уз уџбеник, као основно наставно средство, користе се приручник, радна свеска, збирка задатака и друга литература.

(3) У средњем образовању користе се уџбеници и наставна средства које одобри министар.

(4) Уџбеници се објављују у каталогу уџбеника за одређену школску годину, по претходно спроведеном конкурс за прибављање рукописа уџбеника и тендеру за избор издавача.

(5) Уџбеник мора одговарати савременим образовним, друштвеним и културним захтјевима.

Члан 40.

Министарство сваке године до 31. марта објављује списак одобрених уџбеника који могу бити у употреби у сљедећој школској години.

Члан 41.

(1) Запослени у Министарству и Републичком педагошком заводу, због сукоба интереса, не могу бити аутори уџбеника.

(2) Министар неће одобрити употребу уџбеника чији је аутор у сукобу интереса на основу става 1. овог члана.

Члан 42.

(1) Школа има библиотеку у оквиру школе или има приступ библиотеци као саставном дијелу својих укупних васпитно-образовних активности.

(2) Школска библиотека је саставни дио васпитно-образовног процеса и укључена је у наставне и слободне активности.

V - УЧЕНИЦИ

Члан 43.

(1) У први разред школе уписује се лице које је завршило основну школу и не може бити старије од 17 година.

(2) Лица која се уписују у школе за ученике са посебним образовним потребама могу имати другу старосну границу за упис у први разред.

(3) Упис ученика врши се на основу јавног конкурса.

(4) Статус редовног ученика може се стећи само у једној школи.

(5) Изузетак од става 4. овог члана може бити одличан ученик који има статус редовног ученика у једној школи и може у исто вријеме да се упише и у умјетничку школу.

Члан 44.

(1) Школски одбор предлаже оснивачу најкасније до 28. фебруара приједлог плана уписа за наредну школску годину.

(2) При изради приједлога плана уписа, школски одбор ће узети у обзир мишљење друштвених партнера.

(3) Оснивач најкасније до 31. марта доноси план уписа за наредну школску годину, који садржи:

а) у гимназијама број одјелења и ученика по смјеровима који се планира за упис у наредној школској години,

б) у стручним техничким школама и стручним школама број струка и занимања, број одјелења и ученика који се планира за упис у наредној школској години,

в) у умјетничким школама број одјелења и ученика по одсјецима који се планира за упис у наредној школској години,

г) у вјерским школама број одјелења и ученика по смјеровима који се планира за упис у наредној школској години и

д) у школама за ученике са посебним образовним потребама број струка и занимања, број одјелења и ученика који се планира за упис у наредној школској години.

(4) Оснивач приватне школе подноси захтјев Министарству ради давања сагласности на план уписа ученика најкасније до 31. марта.

(5) Министарство најкасније до 30. априла даје сагласност на план уписа ученика у приватним школама.

(6) Министар доноси правилник о упису ученика у први разред средњих школа.

Члан 45.

(1) Упис редовних ученика врши се у јунском и јулском року, на основу јавног конкурса који расписује оснивач.

(2) Оснивач објављује конкурс за упис редовних ученика у први разред до 31. маја, у средствима јавног информисања.

Члан 46.

(1) Учесник конкурса за упис у први разред или његов родитељ, старатељ или усвојилац (у даљем тексту: родитељ) који сматра да конкурс за упис није спроведен на утврђени начин и у складу са законом, те да су тиме повријеђена његова права, има право да поднесе приговор директору у року од осам дана од дана објављивања списка примљених ученика.

(2) Директор школе доноси рјешење по приговору у року од 24 часа.

(3) Ученик који је незадовољан рјешењем директора школе може поднијети жалбу школском одбору у року од три дана од дана пријема рјешења из става 2. овог члана.

(4) Школски одбор доноси одлуку по жалби из става 3. овог члана у року од три дана од дана пријеме жалбе.

(5) Одлука школског одбора је коначна.

Члан 47.

(1) У музичку, односно балетску школу може да се упише лице које је завршило основну музичку, односно балетску школу, а лице које није завршило ту школу, ако претходно положи испит на нивоу програма тог образовања.

(2) Ако је ученик прије завршетка основне школе завршио основну музичку или балетску школу, може да се упише у музичку, односно балетску школу ради похађања наставе из умјетничких и стручних предмета.

Члан 48.

(1) Дјеца са посебним образовним потребама имају право на средње образовање.

(2) образовање дјеце и младих са посебним образовним потребама саставни је дио јединственог образовног система.

(3) У школу за ученике са посебним образовним потребама уписује се лице на основу рјешења комисије за оцјенљивање способности и разврставање, а које доноси надлежна установа.

(4) Приједлог за утврђивање, односно поновно утврђивање врсте и степена ометености у развоју може да поднесе родитељ, старатељ, члан породице, здравствене службе, установе социјалне и дјечје заштите, школе и друге јавне, невладине и приватне организације, као и појединац.

(5) Рјешењем о утврђивању врсте и степена ометености у развоју ученика, у складу са врстом и степеном ометености у развоју предлаже се школовање и професионално усмјеравање ученика.

(6) образовање ученика са посебним образовним потребама одвија се у редовним школама или специјалним школама.

(7) Ученици са посебним потребама имају право да буду у редовном разреду ако је то у складу са њиховим потребама и психофизичким могућностима.

(8) Рад са ученицима са посебним образовним потребама може се организовати у мањим групама у школи или појединачним радом са наставником - специјалистом.

(9) Министар доноси наставни план и програм за ученике са посебним потребама за сваку врсту и степен ометености у развоју ученика.

Члан 49.

(1) Школа је одговорна за утврђивање и опис посебних образовних потреба ученика, као и за општи план задовољавања тих потреба уз помоћ специјализоване стручне службе школе са педагошким, психолошким и дефектолошким знањем, здравствене или друге установе.

(2) Редовна школа може се обратити Републичком педагошком заводу за савјет и обуку наставника и стручних сарадника за помоћ у образовању ученика са посебним образовним потребама.

(3) Министарство може организовати обуку наставника и стручних сарадника путем семинара, обуке на радном мјесту у краћим или дужим периодима, појединачног усмјеравања и других активности којима је циљ да помогну школама.

(4) Родитељи ученика са посебним образовним потребама присуствују по потреби раду стручног тима школе и континуирано сарађују са наставницима и стручним сарадницима.

(5) Родитељима се сваког полугодишња доставља писани извјештај о постигнутим резултатима ученика.

(6) Министар доноси правилник о васпитању и образовању дјеце са посебним образовним потребама и правилник о језику знакова.

Члан 50.

(1) Редован ученик умјетничке школе који има одличан успјех може истовремено да се школује на два одсјека.

(2) Министарство може на захтјев школе дозволити да се у постојећим школама формирају посебна одјелења за талентоване и надарене ученике.

(3) Министар доноси правилник о утврђивању критеријума за избор надарених и талентованих ученика.

Члан 51.

Упис у други, трећи и четврти разред врши се сваке године прије почетка школске године, а број ученика одређује се у складу са чланом 37. овог закона.

Члан 52.

(1) Право на бригу о физичком и менталном здрављу и безбједности ученика у школи има првенство над другим правима.

(2) Школа, наставници и други запослени у школи одговорно брину о здравственом стању ученика и обавезни су да обавијесте родитеље и здравствене установе ако је неком ученику потребна медицинска помоћ.

(3) Школа обавља активности на здравственој заштити у складу са важећим законима о здравству и прописима установа социјалне заштите и организација за заштиту права дјете и породице.

(4) Ученик који из здравствених разлога не може учествовати у некој физичкој активности или вјежби, ако би таква активност или вјежба могла да угрози његово здравље биће трајно или привремено ослобођен од таквих активности или вјежби.

(5) Одлуку о ослобађању ученика од одређених физичких активности на период дужи од двије седмице доноси одјелјенско вијеће, на приједлог надлежне здравствене установе.

Члан 53.

(1) Сви ученици са територије Републике и Босне и Херцеговине конкуришу под једнаким условима за упис у први разред јавне или приватне школе без обзира на то гдје су завршили основну школу.

(2) Школа омогућава сваком ученику да на најбољи начин развија своја знања, способности и вјештине.

(3) Ученик је обавезан да редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, понаша се у складу са овим законом, те подзаконским актима којима се регулишу права и обавезе ученика и одговорно се односи према ученицима, наставницима, другим радницима школе и према имовини школе.

Члан 54.

(1) У средњем образовању ће се поштовати језик и култура сваке бројније националне мањине.

(2) Влада доноси уредбу о организовању и извођењу наставе на језицима националних мањина, на приједлог Министарства.

(3) У средњем образовању неће се користити дидактички и други материјали нити давати изјаве од наставног и другог особља које би се могле сматрати увредљивим за било коју националну и етничку групу или религију.

Члан 55.

(1) Родитељи имају право и обавезу да се брину о образовању своје дјете и најважнији су васпитачи своје дјете.

(2) Ученик, уз писани пристанак родитеља, може да потпише уговор са предузећем или установом за стипендирање током школовања.

(3) Право родитеља је да одаберу врсту образовања коју ће њихова дјета стицати у складу са могућностима дјетета и под условом да је таквим избором остварено право дјетета на одговарајуће образовање.

(4) Родитељи су обавезни да континуирано контактирају и сарађују са школом.

Члан 56.

(1) Родитељи не могу своје право на избор образовања дјете остваривати на начин којим промовишу предрасуде на полном, расном, националном, вјерском и социјалном основу, као и на начин противан одредбама овог закона.

(2) Родитељи имају право и обавезу да у интересу своје дјете, путем својих представника у школским органима и тијелима на свим нивоима, учествују у одлучивању о питањима од значаја за рад школе и функционисање средњег образовања.

Члан 57.

(1) У школи се врши вредновање ученичких знања, вјештина и способности и њихове примјене.

(2) Ученици се вреднују праћењем, провјеравањем и оцјењивањем.

(3) Оцјењивање се изражава бројчаном и описном оцјеном.

(4) У школи се оцјењује владање ученика на основу праћења односа ученика према правима других, према раду и према себи.

(5) Оцјењивање владања изражава се описном оцјеном.

(6) Ученици који су према Правилнику о разврставању разврстани као лица са вишеструким сметњама, аутизмом, те као теже ментално заостала лица оцјењују се описно.

Члан 58.

(1) Успјех редовних ученика прати се и оцјењује током наставе.

(2) Наставник оцјењује ученика на часу, са образложењем, а оцјена је јавна и доступна ученику и његовом родитељу.

(3) Оцјена се уписује у одјелењску књигу бројевима од 1 до 5 без додатних знакова, са датумом када је извршено проверавање ученика.

(4) Закључну оцјену за сваки предмет наставник предлаже јавно у одјелењу на крају полугодишта и школске године, на основу праћења и оцјењивања током полугодишта, односно школске године.

(5) Успјех ученика у учењу из наставних предмета у току наставе и на крају сваког полугодишта оцјењује се описном и бројчаном оцјеном:

- а) одличан (5),
- б) врлодобар (4),
- в) добар (3),
- г) довољан (2) и
- д) недовољан (1).

(6) Оцјена недовољан (1) није пролазна.

(7) Закључне оцјене из предмета на приједлог предметних наставника утврђује одјелењско вијеће, а верификује наставничко вијеће.

(8) Општи успјех ученика утврђује одјелењско вијеће, а верификује наставничко вијеће.

(9) Владање ученика оцјењује се описном оцјеном:

- а) примјерно,
- б) добро,
- в) задовољава и
- г) лоше.

(10) Закључну оцјену владања на приједлог одјелењског старјешине утврђује одјелењско вијеће, а верификује наставничко вијеће.

Члан 59.

(1) Општи успјех ученика који има све оцјене позитивне утврђује се аритметичком средином позитивних оцјена свих обавезних предмета, и то:

- а) одличан успјех ако има средњу оцјену најмање 4,50,
- б) врлодобар успјех ако има средњу оцјену од 3,50 до 4,49,
- в) добар успјех ако има средњу оцјену од 2,50 до 3,49 и
- г) довољан успјех ако има средњу оцјену од 2,00 до 2,49.

(2) Оцјене из факултативних предмета не утичу на општи успјех ученика.

(3) Средња оцјена општег успјеха са двије децимале уписује се у прописану евиденцију, као и у свједочанство и диплому.

(4) Ученик је завршио разред када на крају школске године има позитивне оцјене из свих предмета.

(5) Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до двије недовољне оцјене из обавезних предмета.

(6) Ученик у августу полаже поправни испит у школи у којој стиче образовање, а ученик завршног разреда у јунском или августовском испитном року.

(7) Ученик завршног разреда који није положио поправни испит завршава разред у наредној школској години у истој школи као ванредни ученик полагањем испита из предмета из којег није положио испит уз надокнаду трошкова.

(8) Редован ученик се упућује да понавља разред када на крају другог полугодишта има најмање три негативне оцјене из обавезних предмета, када не приступи полагању разредног, односно поправног испита или ако га не положи.

(9) Редован ученик има право једном да понови разред у току школовања.

(10) Ученик из ст. 4. и 8. овог члана има право да се упише у одговарајући разред најкасније до 31. августа.

(11) Школа је дужна да достави Министарству, Републичком педагошком заводу и јединици локалне самоуправе извјештај о успјеху у учењу и владању на крају првог полугодишта и на крају школске године.

Члан 60.

(1) Ученик који је незадовољан закључном оцјеном на крају другог полугодишта може захтијевати од директора школе да га испита и оцјени комисија.

(2) Захтјев се подноси у року од два дана од дана упознавања ученика са закључном оцјеном.

(3) Директор школе у року од два дана од дана пријема захтјева одлучује о захтјеву ученика.

(4) Ако директор одобри ученику полагање испита пред комисијом, формираће комисију која има најмање три члана, у којој је најмање један члан верификовани наставник из тог предмета.

(5) Наставник који је оцијенио ученика оцјеном којом је ученик незадовољан не може бити члан комисије.

(6) Испит из става 4. овог члана обавља се у року од два дана од дана одобрења полагања испита пред комисијом.

(7) Оцјена комисије је коначна.

(8) Директор може донијети рјешење којим одбија захтјев ученика предвиђен у ставу 1. овог члана, на које ученик може изјавити жалбу школском одбору у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(9) Рјешење школског одбора је коначно.

(10) Екстерно оцјењивање ученика врши се према стандардима које доноси Агенција за предшколско, основно и средње образовање Босне и Херцеговине.

(11) Министар доноси правилник о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи, који се примјењује у свим јавним и приватним школама.

Члан 61.

(1) Ради континуираног праћења рада и развоја ученика, школа формира и води досије за сваког ученика, са почетним подацима преузетим из основне школе.

(2) По завршетку сваког разреда у школи ученику који са позитивним успјехом заврши разред школа издаје свједочанство о завршеном разреду.

(3) На крају средњег образовања, послје положеног завршног испита или матурског испита школа издаје ученику диплому о завршеном образовању.

(4) Ученик који је током цијелог средњег образовања имао одличан успјех и примјерно владање ослобађа се полагања матурског, односно завршног испита.

(5) Министар доноси правилник о вођењу ученичког досијеа.

Члан 62.

(1) Због здравственог стања ученик може бити трајно или привремено ослобођен обавезе савладавања свих или појединих садржаја наставног предмета ако ти садржаји нису из основних предмета струке.

(2) Оцјењивање ученика у случајевима из става 1. овог члана вршиће се на основу других елемената тог предмета, којих ученик није ослобођен.

(3) Одјелњеско вијеће доноси одлуку о ослобађању ученика од одређених активности на период дужи од двије седмице, на приједлог надлежне здравствене установе.

Члан 63.

(1) У средњој школи ученици полагају сљедеће испите:

- а) разредни,
- б) завршни,
- в) матурски,
- г) поправни,
- д) допунски и
- ђ) годишњи испит.

(2) Разредни испит полаже:

а) редован ученик који из оправданих разлога није присуствовао редовној настави више од једне трећине предвиђеног годишњег фонда часова,

б) редован ученик који је из оправданих разлога остао неоцијењен на крају школске године,

в) ванредан ученик из свих предмета једног разреда, односно образовања по одговарајућем наставном плану и програму и

г) редован ученик из предмета из којег није организована настава најмање за једну трећину укупног годишњег фонда часова наставе, као и из предмета чију наставу изводи неверификовано лице.

(3) Завршни испит полагају ученици који су успјешно завршили трећи разред стручног образовања.

(4) Матурски испит полагају ученици који су успјешно завршили четврти разред средњег образовања.

(5) Допунски испит полаже се из одређених предмета у случајевима промјене и даљег наставка школовања, те након спроведеног поступка нострификације.

(6) Годишњи испит полагају ученици умјетничких школа на крају сваког разреда. Уколико ученик добије недовољну оцјену на годишњем испиту из главног предмета, упућује се на понављање разреда.

(7) Министар доноси: правилник о садржају и начину полагања завршног и матурског испита у средњим стручним и техничким школама, правилник о садржају и начину полагања матурског испита у гимназији и правилник о садржају и начину полагања матурског испита у умјетничким школама.

Члан 64.

(1) Ученик који се истиче у учењу и владању похваљује се или награђује.

(2) Школски одбор, на приједлог наставничког вијећа, утврђује врсте похвала и награда, као и услове за њихово додјелљивање.

(3) Ученику који је нарочито успјешан у васпитно-образовном процесу и другим активностима у школи може се додјелити похвала, награда и диплома према критеријумима утврђеним статутом школе.

(4) За остварене резултате ученик може добити похвалу:

- а) одјељењског старјешине,
- б) одјељењског вијећа и
- в) наставничког вијећа.

(5) Редован ученик који током образовања покаже изузетне способности и има одличан успјех може брже напредовати, односно завршити два разреда у току једне школске године.

(6) Наставничко вијеће утврђује испуњеност услова за остваривање права из става 5. овог члана.

(7) За ученика генерације бира се ученик који је током цјелокупног средњег образовања у својој генерацији имао све највише оцјене и достигнућа у учењу, владању, те у ваннаставним и ваншколским активностима.

(8) Министар доноси правилник о избору ученика генерације у средњој школи.

Члан 65.

(1) Ученик може одговорати дисциплински и материјално.

(2) За повреду обавезе ученику се може изрећи следећа васпитно-дисциплинска мјера:

- а) укор одјељењског старјешине,
- б) укор одјељењског вијећа,
- в) укор директора,
- г) укор наставничког вијећа и
- д) искључење из школе.

(3) Васпитно-дисциплинска мјера изриче се за школску годину у којој је утврђена повреда обавезе од ученика, а може се у току школске године ублажити или укинути.

(4) Ученик може одговорати само за повреду обавезе која је доказана и која је у вријеме извршења била утврђена овим законом и општим актом школе.

(5) Ученик неће одговорати за материјалну штету и штета се не може наплатити од ученика ако није доказано да је штету учинио сам или са другим ученицима.

(6) У случају да је ученик одговоран за причињену материјалну штету у школи, одлуку о висини надокнаде доноси школски одбор.

(7) Директор школе може ослободити ученика обавезе да надокнади причињену штету, ако се докаже да ученик штету није учинио намјерно.

(8) Искључење из школе као васпитно-дисциплинска мјера може се изрећи само за тежу повреду обавезе ученика.

(9) Тежа повреда обавезе ученика је:

- а) преправка података у свједочанству, дипломи и другим јавним исправама које издаје школа,
- б) преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа,
- в) политичко организовање и дјеловање ученика у школи,
- г) крађа имовине школе, предузећа, установе, друге организације или другог ученика,
- д) давање и употреба алкохола или наркотичких средстава, као и подстрекивање на њихову употребу,
- ђ) вршњачко насилничко понашање,
- е) насилничко понашање према наставницима и осталом радном особљу за вријеме наставе,
- ж) посједовање оружја,
- з) изражавање националне и вјерске нетрпељивости,
- и) неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада и
- ј) коришћење мобилног телефона у вријеме наставе.

(10) Наставничко вијеће доноси одлуку о искључењу ученика из школе.

(11) Ученик или његов родитељ има право да поднесе жалбу на рјешење о искључењу ученика из школе школском одбору у року од осам дана од дана пријема рјешења.

(12) Рјешење школског одбора је коначно.

(13) Школа је обавезна да на почетку школске године упозна ученике и родитеље са њиховим правима, односно дужностима и одговорностима утврђеним овим законом и правилима школе.

Члан 66.

(1) Редовни ученик може у току школовања прећи у другу школу ради завршавања почетног школовања.

(2) Ученик који прелази у другу школу има обавезу да полаже допунске испите из предмета који нису били утврђени наставним планом и програмом који је ученик почео да савладава, у роковима и на начин утврђен одлуком наставничког вијећа.

(3) Редован ученик последице завршеног првог, односно другог разреда може да пређе у истој школи у другу струку, односно занимање, или у истој струци у друго занимање, ако је у претходним разредима имао најмање врлодобар успјех и ако му то одобри наставничко вијеће.

(4) Приликом одобравања преласка ученика, из става 3. овог члана, наставничко вијеће води рачуна о броју ученика у одјељењима који не може прећи максималан број утврђен ставом 4. члана 37. овог закона.

(5) Ученик којем је одобрен прелазак у складу са овим чланом обавезан је да положи разлику предмета најкасније до 30. априла текуће године, а ако не положи до тог рока, губи статус редовног ученика.

(6) Школа ће омогућити прелазак ученика из школе и наставак школовања у другој школи ако је мјесто у којем се налази школа постало мјесто пребивалишта родитеља ученика. Уколико ученик прелази у одјељење у којем је максималан број ученика утврђен ставом 4. члана 37. овог закона, за прелазак је потребна сагласност Министарства.

(7) Ученику из става 6. овог члана дозволиће се наставак школовања у другој школи ако у мјесту у које ученик прелази не постоји школа коју је претходно похађао, уз обавезу да положи испите из предмета који нису били заступљени у школи из које долази.

(8) Редовни ученик који заврши средњу стручну школу може се уписати у четврти разред средње техничке школе исте струке ако је сва три разреда у средњој стручној школи завршио са најмање врлодобрим успјехом.

(9) Ученик из става 8. овог члана обавезан је да положи разлику предмета из првог, другог и трећег разреда до 30. априла текуће године, а ако не положи до тог рока, губи статус редовног ученика.

(10) Права утврђена овим чланом једнака су за све ученике са подручја Босне и Херцеговине.

Члан 67.

(1) Ученик прелази у другу школу на основу исписнице и свједочанстава о завршеном претходном разреду.

(2) Исписница се издаје у року од пет дана од дана подношења захтјева родитеља за издавање исписнице.

(3) У току поступка искључења ученика из школе, школа не може ученику издати исписницу до коначне одлуке школског одбора.

Члан 68.

(1) Ученик губи статус редовног ученика:

- а) завршавањем образовања,
- б) исписивањем из школе,
- в) искључењем из школе и
- г) напуштањем школе.

(2) Ученику који је исписан из школе издаје се исписница, која садржи податке о његовом успјеху.

(3) Поступак и услови за утврђивање престанка статуса редовног ученика утврђују се актима школе.

Члан 69.

Редовни ученик који је искључен из школе нема право да се упише у исту или другу школу као редован или ванредан ученик или као ученик за образовање одраслих у истој школској години.

Члан 70.

(1) Ученички домови су васпитно-образовне установе у којима се у склопу васпитно-образовног програма за ученике осигурава и примјерен боравак, смјештај и исхрана током похађања средњег образовања.

(2) Васпитно-образовни програм у дому ученика је подршка и помоћ ученику и родитељу у постизању што квалитетнијег укупног развоја и образовања ученика. Програм остварују наставници - васпитачи, те педагози, психолози, здравствени и остали радници.

(3) Остала питања у вези са радом дома ученика регулисана су Законом о ученичком стандарду ("Службени гласник Републике Српске", број 93/06).

VI - ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ И ВАНРЕДНО ОБРАЗОВАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 71.

(1) Лице старије од 17 година које не похађа редовну школу може похађати средње образовање за одрасле на основу посебних наставних планова и програма, које доноси министар.

(2) У школама за образовање одраслих обавља се стручно оспособљавање за:

- а) завршетак средњег образовања и стицање квалификације;

- б) доквалификацију;
 - в) преквалификацију;
 - г) сертификацију;
 - д) верификацију;
 - ђ) стицање звања мајстор одређеног занимања, послједице завршетка стручне школе (трећег степена) и двије године рада у том занимању и
 - е) стицање звања специјалиста одређеног занимања, послједице завршетка стручне техничке школе (четвртог степена) и двије године рада у том занимању.
- (3) Образовање одраслих могу да обављају и школе које испуњавају прописане услове, уз сагласност Министарства.

Члан 72.

- (1) У стручним школама може се вршити и оспособљавање одраслих за рад у трајању од шест мјесеци до двије године, те стручно оспособљавање путем курсева.
- (2) Стицањем образовања из става 1. овог члана не стиче се средња стручна спрема.
- (3) Министар доноси наставне планове и програме за образовање и оспособљавање из става 1. овог члана на иницијативу школе или друштвених партнера.

Члан 73.

- (1) Средње школе могу обављати и средње образовање ванредних ученика уз сагласност Министарства.
- (2) Ванредни ученик може бити лице млађе од 18 година које нема статус редовног ученика.
- (3) Испити за ванредне ученике су:
- а) разредни,
 - б) поправни,
 - в) завршни,
 - г) матурски и
 - д) допунски испит.
- (4) Трошкове образовања одраслих полазника и ванредних ученика плаћају одрасли полазници и ванредни ученици у складу са Правилником о образовању одраслих и ванредном образовању ученика.
- (5) Министар доноси правилник о образовању одраслих и ванредном образовању ученика.

VII - РАДНИЦИ ШКОЛЕ

Члан 74.

- (1) Васпитно-образовни рад у школи обављају наставници и стручни сарадници.
- (2) Наставник обавља сљедеће послове:
- а) остварује циљеве и задатке средњег образовања и васпитања утврђене овим законом и на основу њега донесеним прописима и другим актима,
 - б) планира и реализује наставни план и програм у оквиру 40-часовне радне недјеље и годишњег програма рада школе,
 - в) вреднује успјех и владање ученика,
 - г) води педагошку евиденцију и документацију о васпитно-образовном раду и ученицима,
 - д) сарађује са стручном службом школе, родитељима ученика и друштвеним партнерима чији је рад значајан за квалитет рада школе,
 - ђ) учествује у раду стручних органа школе ради унапређивања рада школе и
 - е) извршава и друге обавезе које произлазе из општих аката школе и годишњег програма рада школе.
- (3) Наставници и стручни сарадници дужни су да предузимају мјере заштите права дјетета, те да о сваком кршењу тих права, посебно о свим облицима насиља над дјететом, одмах обавијесте надлежну социјалну службу.

Члан 75.

- (1) Послове наставника и стручног сарадника има право да обавља лице које, осим услова утврђених Законом о раду - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 55/07), испуњава и сљедеће услове:
- а) има одговарајући ниво образовања - завршен први циклус студијског програма и стручно звање у одређеној области или еквивалент,
 - б) има важећу лиценцу,
 - в) има љекарско увјерење о психичкој и физичкој способности за рад са ученицима и
 - г) није правоснажном пресудом осуђивано за кривична дјела учињена против достојанства личности, морала, службене дужности, трговине људима, злостављања дјетета, полног и другог насиља над дјететом или малолетним лицем.

(2) Услови из става 1. овог члана доказују се прије заснивања радног односа.

(3) Наставник, односно стручни сарадник који се прима као приправник, прима се без лиценце.

(4) Дипломе издате у Босни и Херцеговини, као и дипломе издате у бившој СФРЈ до 6. априла 1992. године са истим степеном и врстом школске спреме која се тражи за наставнике и сараднике школе, имају једнаку вриједност, а на основу Закона о важности јавних исправа у Босни и Херцеговини ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 23/04).

(5) За доказивање услова из става 1. тачка в) овог члана прихвата се само љекарско увјерење о психофизичкој способности радника које изда надлежна здравствена установа.

(6) Директор, помоћник директора и стручни сарадници не обављају послове у настави.

Члан 76.

(1) Директор расписује конкурс за упражњено мјесто наставника, односно стручног сарадника обавезно посредством Завода за запошљавање, а оглас се објављује и у дневним новинама.

(2) Директор школе је дужан да прије расписивања јавног конкурса на упражњено радно мјесто са пуном или непуном седмичном нормом распореди наставника, односно стручног сарадника за чијим је радом престала потреба у другој школи, на подручју јединице локалне самоуправе.

(3) Наставника, односно стручног сарадника бира директор школе на основу обављеног разговора са свим кандидатима који испуњавају услове предвиђене конкурсом.

(4) Кандидат који није изабран има право да поднесе приговор школском одбору у року од осам дана од дана пријема одлуке.

(5) Одлука школског одбора је коначна.

(6) Уколико се на конкурс не пријави наставник са прописаном стручном спремом, директор може примити на одређено вријеме до краја школске године наставника без прописане стручне спреме и са најмање четири одслушана семестра тог предмета у току студија.

(7) Министар доноси правилник о врсти стручне спреме наставника и стручних сарадника.

Члан 77.

(1) Наставник и стручни сарадник који нема радно искуство у настави има статус приправника.

(2) Школа може приправника примити на обављање приправничког стажа и без закључивања уговора о раду - волонтерски рад, а у складу са Законом о раду.

(3) Приправнички рад у школи траје 12 мјесеци и по завршетку приправничког рада, приправник полаже стручни испит.

(4) Наставник и стручни сарадник који је стекао радно искуство ван школе може да буде изабран за наставника, односно стручног сарадника ако положи стручни испит.

(5) Лице из става 4. овог члана не заснива радни однос у својству приправника, а обавезан је да стручни испит положи у року од годину дана.

(6) Наставнику и стручном сараднику из ст. 3. и 4. овог члана престаје радни однос ако у року од једне године од заснивања радног односа у школи не положи стручни испит.

(7) Директор школе обавезан је да донесе рјешење о престанку радног односа раднику из става 6. овог члана.

(8) Министарство одређује које школе могу да се ангажују за пружање наставничке праксе студентима високошколских установа који се образују за наставничка занимања и у којим школама се полаже стручни испит.

Члан 78.

(1) Наставници, стручни сарадници и остали радници школе морају обавити љекарски систематски преглед сваке године прије почетка редовне наставе. Систематски прегледи наставника, стручних сарадника и осталих радника школе обављају се у здравственим установама које за то испуњавају законске услове.

(2) Наставници, стручни сарадници и остали радници који болују од заразне или душевне болести, корисници дроге и алкохоличари не могу радити у школи.

(3) Ако постоји основана сумња да је наставнику или стручном сараднику нарушено психичко или физичко здравље, због чега је смањена његова способност обављања васпитно-образовног рада, школски одбор на приједлог директора, наставничког вијећа, савјета ученика или савјета родитеља доноси одлуку о упућивању радника на комисијски љекарски преглед.

(4) Ако надлежна здравствена установа утврди да је психичко или физичко здравље лица из става 3. овог члана нарушено и битно смањена његова способност за обављање васпитно-образовног рада, школски одбор доноси одлуку о ослобађању радника од непосредног васпитно-образовног рада са ученицима.

(5) Ако школа не може обезбиједити други посао који одговара стручној спреми и преосталој радној способности лицу из става 4. овог члана, као и осталим радницима за које је утврђено да је њихово психичко или физичко здравље нарушено, обезбјеђује се материјална и социјална сигурност у складу са Законом о раду, Општим колективним уговором ("Службени гласник Републике Српске", број 27/06) и Посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 17/08).

(6) Наставници, стручни сарадници и остали радници који одбију да оду на комисијски љекарски преглед чине тежу повреду радне дужности.

Члан 79.

(1) Прва лиценца за васпитно-образовни рад издаје се на основу дипломе, увјерења о положеном стручном испиту и љекарског увјерења.

(2) Лиценца траје четири године.

(3) Лиценца се продужава на захтјев наставника и стручног сарадника.

(4) О захтјеву наставника и стручног сарадника за продужавање лиценце одлучује министар у року од 60 дана од дана подношења захтјева.

Члан 80.

(1) Наставнику и стручном сараднику којем није продужена лиценца оставља се рок од годину дана да испуни услове за добијање лиценце, а ако их не испуни у том року, престаје му радни однос.

(2) Наставнику и стручном сараднику којем због психичке и физичке болести није продужена лиценца обезбјеђује се други посао који одговара његовој стручној спреми, а ако то није могуће, оснивач школе му обезбјеђује материјалну и социјалну сигурност у складу са Законом о раду, Колективним уговором и Посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

Члан 81.

(1) Наставнику и стручном сараднику мирује лиценца током:

а) боловања дужег од шест мјесеци,

б) породилског боловања и одсуства са рада ради њега дјетета,

в) именовања, односно избора на јавну функцију и

г) трајања судског поступка због отказивања уговора о раду наставнику, односно стручном сараднику, а који је завршен правоснажном пресудом у корист наставника, односно стручног сарадника.

(2) Наставнику којем престане радни однос због учињене теже повреде радних обавеза из овог закона престаје важење издате лиценце.

(3) Регистар наставника и сарадника којима је издата лиценца води Републички педагошки завод.

(4) Министар доноси правилник о лиценцирању наставника и стручних сарадника.

Члан 82.

(1) Радно вријеме наставника и стручног сарадника износи 40 часова у оквиру радне недјеље.

(2) Структуру и распоред обавеза наставника и стручног сарадника у оквиру радне недјеље, као и недјељни и годишњи фонд часова утврђује школски одбор годишњим програмом рада школе.

(3) Школа до 30. септембра издаје наставницима и стручним сарадницима рјешење о 40-часовној радној недјељи.

(4) Министар доноси правилник о 40-часовној радној недјељи рада у школи.

Члан 83.

(1) Ако школа не може да обезбједи наставника и стручног сарадника за број часова који је већи од предвиђене норме часова, директор их може распоредити наставницима и стручним сарадницима тог предмета до краја школске године, али број часова седмично и годишње не смије бити већи од броја прописаног Законом о раду.

(2) Наставник и стручни сарадник који одбије да изводи наставу према овом члану чини тежу повреду радне дужности.

Члан 84.

(1) Директори, наставници и стручни сарадници и школа обухваћени су обавезним програмом обуке, усавршавања и провјере ради стицања нових знања, усавршавања и професионалног развоја.

(2) Директор, наставник, односно сарадник дужан је да се усавршава ради успјешнијег остваривања и унапређивања васпитно-образовног рада.

Члан 85.

(1) Директор, наставник и стручни сарадник могу стећи стручно звање ментор, савјетник и виши савјетник.

(2) Министар доноси правилник о стручном усавршавању, оцјењивању и напредовању васпитача, наставника, стручних сарадника и директора у предшколским установама, у основним и средњим школама и домовима ученика.

Члан 86.

(1) Директор школе покрене дисциплински поступак против наставника, стручног сарадника и осталих радника који учине повреду радне дужности.

(2) Дисциплински поступак спроводи дисциплинска комисија у складу са општим актом школе, којим се утврђују и лакше и теже повреде радних дужности.

(3) Директор доноси коначну одлуку и изриче дисциплинску мјеру.

Члан 87.

(1) Теже повреде радних дужности су:

- а) неостваривање циљева и задатака васпитно-образовног рада,
- б) одбијање радника да извршава своје радне обавезе одређене уговором о раду и рјешењем о 40-часовној радној недјељи,
- в) одбијање наставника и стручног сарадника да изводи наставу у складу са чланом 83. овог закона,
- г) одбијање наставника, стручног сарадника и осталих радника да оду на комисијски љекарски преглед,
- д) крађа, намјерно уништење, оштећење или незаконито располагање средствима школе, као и наношење штете трећим лицима коју је школа дужна да надокнади,
- ђ) злоупотреба положаја, са материјалним или другим посљедицама за школу,
- е) одавање пословне или службене тајне,
- ж) насилно понашање према ученицима, радницима и трећим лицима,
- з) коришћење алкохолних пића или дрога за вријеме радног времена,
- и) неоправдан изостанак са посла у трајању од три дана у календарској години,
- ј) организовање припремне (инструктивне) наставе и курсева за ученике школе у којој ради,
- к) испитивање и оцјењивање ученика супротно овом закону и правилницима,
- л) довођење непримјереним понашањем у питање основних моралних вриједности,
- љ) организовање ученика у политичке сврхе,
- м) изазивање националне или вјерске нетрпеливости,
- н) вријеђање на часу или у школи ученика, цијелог одјељења, родитеља ученика или радних колега,
- њ) организовање или учествовање у продаји књига или друге робе ученицима,
- о) примање било којег облика материјалне користи од ученика, његових родитеља или од других лица,
- п) онемогућавање контроле стручним савјетницима и инспекцијским органима,
- р) уношење оружја у школски простор и
- с) сексуално узнемиравање или злостављање ученика,

(2) Уколико се утврди да је наставник, односно сарадник извршио тежу повреду радне дужности, директор школе отказује уговор о раду наставнику.

Члан 88.

Наставнику или сараднику за чијим радом је дјелимично или потпуно, односно привремено или трајно престала потреба због промјене у наставном плану и програму, смањеног броја ученика или статусне промјене школе припадају сва права радника у складу са Законом о раду, Општим колективним уговором и Посебним колективним уговором за запослене у образовању, науци и култури.

Члан 89.

(1) Школа има секретара и рачуновођу.

(2) Секретар и рачуновођа школе примају се на основу конкурса који се објављује посредством Завода за запошљавање и у дневним новинама.

(3) Секретара и рачуновођу бира директор школе на основу обављеног разговора са свим кандидатима који испуњавају услове за пријем у радни однос.

Члан 90.

(1) Послове секретара школе може обављати лице са завршеним првим циклусом студијског програма или еквивалент - правни факултет.

(2) Послове рачуновође школе може обављати лице са завршеним првим циклусом студијског програма у области финансија и рачуноводства или еквивалент - економски факултет.

Члан 91.

Број осталих радника у школи, нивои и врсте образовања потребни за обављање осталих послова у школи, начин пријема и распоређивање осталих радника утврђују се актом школе уз сагласност Министарства.

Члан 92.

(1) Наставници, стручни сарадници, као и други радници школе који су закључили уговор о раду са школом имају право да против аката донесених о њиховим правима, обавезама и одговорностима изјаве приговор школском одбору у року од осам дана од дана достављања акта.

(2) Одлука школског одбора је коначна.

Члан 93.

(1) Сва питања која се односе на права, обавезе и одговорности радника школе, а која нису регулисана уговором о раду и овим законом, регулишу се Посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе Републике Српске.

(2) Наставници, стручни сарадници и остали радници своја права на штрајк остварују у складу са Законом о штрајку ("Службени гласник Републике Српске", број 10/98).

VIII - РУКОВОЂЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ШКОЛОМ

Члан 94.

(1) Школски одбор је орган управљања школом који је одговоран за утврђивање и спровођење политике школе.

(2) Дјелокруг рада и начин одлучивања школског одбора уређује се актом о оснивању и статутом школе у складу са овим законом.

(3) Школски одбор:

- а) доноси годишњи програм рада школе и прати његово извршење,
- б) одлучује о коришћењу финансијских средстава школе у складу са законским прописима,
- в) усваја извјештај о пословању школе и годишњи обрачун,
- г) одлучује о коришћењу средстава за инвестиције и инвестиционо одржавање,
- д) покреће иницијативу за избор директора,
- ђ) доноси одлуку о расписивању конкурса за избор директора,
- е) именује директора школе у складу са овим законом,
- ж) доноси статут и друге опште акте школе,
- з) доноси приједлог плана уписа ученика,
- и) рјешава жалбе ученика о искључењу из школе,
- ј) рјешава приговоре на одлуке о избору и распоређивању на радно мјесто,
- к) покреће иницијативу за разрјешење директора,
- л) разрјешава дужности директора школе у складу са овим законом,
- љ) врши именовање вршиоца дужности директора у складу са овим законом,
- м) извршава рјешења, одлуке и захтјеве Министарства,
- н) прати и контролише све друге активности прописане овим законом, статутом и оснивачким актом школе и
- њ) покреће поступак код надлежних здравствених установа за оцјену радне и здравствене способности радника.

Члан 95.

(1) Школски одбор има седам чланова, које за јавне школе у име оснивача именује Министарство, од којих:

- а) два члана школског одбора из реда запослених у школи,
- б) два члана школског одбора бира Министарство у име оснивача,
- в) два члана школског одбора из реда родитеља и
- г) једног члана школског одбора на приједлог јединице локалне самоуправе.

(2) Састав школског одбора мора одражавати националну структуру ученика и родитеља, школског особља, општине, односно јединице локалне самоуправе у којој се школа налази.

(3) Чланови школског одбора не могу бити лица која у истој школи обављају послове:

- а) директора,
- б) помоћника директора,
- в) секретара и
- г) рачуновође.

(4) Школски одбор се бира на мандат од четири године.

(5) Свим члановима школског одбора престаје мандат истеком рока од четири године од дана конституисања школског одбора.

(6) По истеку мандата, члан школског одбора може бити поново биран за члана школског одбора још један мандат.

(7) Чланове школског одбора разрјешава предлагач по својој иницијативи, иницијативи других органа у школи или на основу инспекцијског налаза, ако се утврди да не извршавају обавезе из овог закона.

(8) Рад члана школског одбора је добровољан и не плаћа се.

- (9) школски одбор доноси пословник о раду школског одбора.
- (10) Министар доноси правилник о избору и раду школског одбора.

Члан 96.

- (1) Директор руководи школом.
- (2) За директора школе може да буде изабрано лице које:
 - а) има завршен први циклус студијског програма стечен након четири године студија или еквивалент,
 - б) има најмање пет година радног искуства у просвјети,
 - в) није осуђивано правоснажном пресудом на безусловну казну затвора и
 - г) има предложен програм рада и истиче се својим радом и способностима за организовање васпитно-образовног рада школе.
- (3) Након избора директор школе мора проћи обавезну едукацију по програму који прописује министар.

Члан 97.

- (1) Конкурс за избор директора расписује се најмање три мјесеца прије истека мандата директора.
- (2) Школски одбор расписује конкурс за избор директора у дневним новинама.
- (3) Школски одбор дужан је да размотри пријаве и предложи једног од пријављених кандидата који испуњавају услове конкурса за именовање директора, те затражи сагласност министра.
- (4) Обавеза школског одбора је да уз захтјев за давање сагласности министру достави све благовремене и потпуне пријаве са комплетном документацијом, у року од десет дана од дана сачињавања приједлога.
- (5) Школски одбор доноси одлуку о избору директора, након добијања претходне сагласности од министра за једног од кандидата који испуњава услове конкурса.
- (6) Одлука школског одбора је коначна.
- (7) Уколико министар у року од тридесет дана од дана достављања захтјева за давање сагласности не одлучи о поднесеном захтјеву, сматраће се да је дао сагласност за предложеног кандидата.
- (8) Ако министар донесе акт о одбијању давања сагласности за било којег од кандидата са достављене листе, школски одбор доноси одлуку о расписивању новог конкурса и именује вршиоца дужности директора.
- (9) Учесник на конкурс који је незадовољан одлуком школског одбора о избору директора школе може покренути поступак пред надлежним судом.
- (10) Директор школе бира се на период од четири године и по истеку мандата може бити поново изабран још један мандат у истој школи.
- (11) Мандат директора одвија се од дана ступања на дужност.
- (12) Министар доноси правилник о условима и начину избора директора школе.

Члан 98.

- (1) Школски одбор приватне школе именује директора школе без сагласности министра.
- (2) Лице које је именовано за директора школе мора испуњавати услове из члана 96. став 2. овог закона.

Члан 99.

- (1) Директор је одговоран за законитост рада и за успјешно обављање дјелатности школе.
- (2) Директор за свој рад одговара школском одбору и министру.
- (3) Осим послова утврђених Законом о систему јавних служби и статутом школе, директор:
 - а) планира, организује и одговара за остваривање наставног плана и програма,
 - б) организује и брине се о осигурању квалитета и унапређивању васпитно-образовног рада,
 - в) организује педагошко-инструктивни увид и надзор и предузима мјере за унапређивање и усавршавање рада наставника, односно сарадника и за спречавање њиховог негативног утицаја на ученике и друге наставнике, односно сараднике,
 - г) предузима мјере ради извршавања налога просвјетног инспектора и стручног савјетника, као и у случају недолжног понашања запосленог и његовог негативног утицаја на ученике,
 - д) сарађује са Министарством, јединицом локалне самоуправе, родитељима ученика и друштвеним партнерима за чије потребе се школују ученици,
 - ђ) сазива и руководи сједницама наставничког вијећа, усмјерава и усклађује рад стручних органа у школи,
 - е) одговара за спровођење одлука школског одбора и стручних органа школе,
 - ж) обезбјеђује заштиту права ученика, заштиту здравља ученика и њихову сигурност у школи,
 - з) обезбјеђује заштиту права наставника и осталих радника, заштиту здравља наставника и осталих радника и њихову сигурност у школи,

и) организује спровођење испита, уписа и оцјењивања ученика у школи у складу са овим законом и подзаконским прописима,

ј) обезбјеђује намјенско трошење средстава у школи,

к) доноси одлуке о слободним радним мјестима,

л) прима у радни однос наставнике, стручне сараднике и остале раднике,

љ) организује чување и бригу о школском објекту, инвентару и опреми,

м) одговоран је за издавање свједочанстава, диплома и других докумената, као и за уредно вођење и чување одјелењских и матичних књига, љетописа школе и других докумената школе,

н) спроводи одлуке, закључке и рјешења Министарства и просвјетне инспекције,

њ) сарађује са владиним, невладиним и другим организацијама уз сагласност Министарства и

о) предузима мјере заштите права ученика, те о сваком кршењу тих права, посебно о свим облицима насиља над учеником одмах обавјештава надлежну социјалну службу.

Члан 100.

(1) Дужност директора престаје:

а) истеком мандата,

б) на лични захтјев - оставком,

в) стицањем услова за престанак радног односа,

г) разрјешењем и

д) ако је оцјењен оцјеном незадовољава у складу са Правилником о стручном усавршавању, оцјењивању и напредовању васпитача, наставника, стручних сарадника и директора у предшколским установама у основним и средњим школама и домовима ученика.

(2) Одлуку о престанку дужности директора доноси школски одбор.

(3) Иницијативу за разрјешење директора школе могу покренути:

а) министар,

б) школски одбор,

в) синдикална организација школе,

г) градоначелник / начелник општине,

д) савјет родитеља,

ђ) просвјетна инспекција и

е) Републички педагошки завод.

(4) Иницијатива за разрјешење директора доставља се школском одбору.

(5) Школски одбор дужан је да у року од 15 дана размотри иницијативу за разрјешење директора, утврди да ли су испуњени услови предвиђени овим законом за разрјешење директора, донесе одговарајућу одлуку и о томе обавјести предлагача иницијативе.

Члан 101.

(1) Школски одбор разрјешава дужности директора прије истека мандата ако:

а) утврди да не извршава обавезе предвиђене овим законом,

б) је школа, односно директор одговоран за прекршај из овог закона, привредни преступ или је починио кривично дјело у вршењу дужности,

в) је надлежни орган утврдио да школа не остварује годишњи програм рада школе,

г) је надлежни орган утврдио да директор не предузима мјере за остваривање циљева образовања,

д) директор не поступи по налогу, односно мјери надлежног органа за отклањање утврђених недостатака и неправилности,

ђ) надлежни орган утврди да директор располаже средствима школе, школским простором, опремом и имовином школе на незаконит начин,

е) директор предлагањем незаконитих одлука, непотпуним, неблаговременим и нетачним обавјештавањем или сазивањем сједница, супротно пословнику, омета рад органа управљања и запослених,

ж) директор не предузима одговарајуће мјере према наставнику, стручном сараднику или другом запосленом раднику који не извршава своје радне обавезе,

з) се у школи води евиденција и издају јавне исправе супротно овом закону,

и) школа не обезбједи чување прописане евиденције и документације,

ј) школа не спроводи мјере безбједности и заштите ученика,

к) школа наплати од ученика уписнину или надокнаду штете супротно овом закону,

л) врши пријем радника супротно овом закону,

љ) не омогући обављање управног, стручно-педагошког и инспекцијског надзора или не отклони недостатке утврђене тим прегледом,

- м) школа достави Министарству нетачне податке о броју одјељења, ученика, часова и радника,
 - н) се у школи обрачун плате врши супротно важећим законским прописима и колективном уговору,
 - њ) школа не изда свим радницима рјешење о 40-часовној радној седмици и ако се радницима сваког мјесеца не уручује обрачунски лист за плату,
 - о) школа изврши упис ученика супротно овом закону и плану уписа,
 - п) школа обави испите супротно овом закону и правилницима и
 - р) учини тежу повреду радних обавеза утврђених за наставника.
- (2) Ако школски одбор не поступи у складу са ставом 1. овог члана министар ће на основу иницијативе и утврђивања услова из става 1. овог члана наложити школском одбору да спроведе поступак разрјешења директора у року од 30 дана.
- (3) Министар ће разрјешити директора и именовати вршиоца дужности директора ако школски одбор не поступи у складу са ставом 2. овог члана, најдуже на период од шест мјесеци.

Члан 102.

- (1) У школи у којој је директор разрјешен дужности или му је истекао мандат, а није расписан конкурс или није извршен избор, школски одбор ће именовати вршиоца дужности директора до именовања директора, а најдуже на шест мјесеци, уз сагласност Министарства.
- (2) Министар ће именовати вршиоца дужности директора ако школски одбор не именује вршиоца дужности директора у складу са ставом 1. овог члана.
- (3) За вршиоца дужности директора може да буде именовано лице које испуњава услове за директора школе.
- (4) Права, обавезе и одговорности директора школе односе се и на вршиоца дужности директора.

Члан 103.

- (1) Директор школе којем је престала дужност због истека мандата распоређује се на радно мјесто са којег је постављен на дужност директора.
- (2) Ако је у међувремену мјесто са којег је постављен на дужност директора укинута, лице из става 1. овог члана распоређује се на мјесто које одговара његовом нивоу образовања и стручном звању у одређеној области у истој или другој школи.
- (3) Ако нема слободног радног мјеста у истој или другој школи, лице из става 1. овог члана остаје нераспоређено и остварује право на плату у висини коју је остварило за мјесец који је претходно мјесецу у којем му је престала дужност, а најдуже шест мјесеци.
- (4) Директору школе којем је престала дужност разрјешењем или на лични захтјев - оставком, а који не може бити распоређен на радно мјесто које одговара његовом нивоу образовања и врсти стручне спреме, престаје радни однос уз исплату отпремнине у складу са важећим Законом о раду, као и другим важећим прописима.

Члан 104.

- (1) Школа која има више од двадесет одјељења може актом о систематизацији предвидјети радно мјесто помоћника директора, уз сагласност Министарства
- (2) Помоћника директора школе именује директор школе из реда запослених наставника и стручних сарадника који имају завршен први циклус студијског програма или еквивалент и најмање пет година рада у настави или на пословима стручног сарадника.
- (3) Избор помоћника директора регулише се општим актом школе.
- (4) Помоћник директора обавља сљедеће послове:
- а) организује, руководи и одговара за педагошки рад школе,
 - б) координира рад стручних органа школе и
 - в) обавља и друге послове у складу са законом и општим актом школе.

Члан 105.

- (1) У школи се формира савјет родитеља као савјетодавно тијело.
- (2) Савјет родитеља чини по један представник родитеља сваког одјељења у школи.
- (3) Родитељи ученика имају право а школа обавезу да помогну родитељима да формирају савјет родитеља, чије чланове бирају родитељи ученика.
- (4) Савјет родитеља:
- а) разматра успјех ученика у учењу и владању,
 - б) разматра намјену коришћења средстава остварених ученичким радом, проширеном дјелатношћу школе и од донација и средстава родитеља,
 - в) разматра школски календар,
 - г) разматра план екскурзија и излета ученика на почетку школске године,
 - д) представља ставове родитеља ученика школском одбору,
 - ђ) подстиче ангажовање родитеља у раду школе,

е) учествује у изради и реализацији одговарајућих пројеката којима се подстиче и унапређује васпитно-образовни рад у школи и

ж) промовише интересе школе у локалној заједници на чијем се подручју школа налази.

(5) Савјет родитеља има право да своје приједлоге, питања и ставове упућује школском одбору, директору, односно стручним органима школе.

(6) Статутом школе дефинише се начин и процедура оснивања и рада савјета родитеља.

(7) Чланови школског одбора из реда савјета родитеља информишу савјет родитеља о свом раду.

Члан 106.

(1) Ученици у школи формирају савјет ученика.

(2) Савјет ученика чини по један представник ученика сваког одјељења у школи.

(3) Обавеза школе је да пружи помоћ ученицима при формирању савјета ученика.

(4) Чланове савјета ученика бирају ученици.

(5) Савјет ученика:

а) промовише интересе школе у локалној заједници на чијем подручју се налази школа,

б) представља ставове ученика школском одбору школе,

в) подстиче ангажовање ученика у раду школе,

г) информише школски одбор према својим ставовима када оцијени да је то потребно или по захтјеву школског одбора о сваком питању које се односи на рад и управљање школом,

д) промовише права ученика и подстиче друштвено користан рад у заједници,

ђ) разматра питања усјеха ученика, рада ученичке задруге, екскурзија и излета ученика, услова рада школе и других питања утврђених актима школе и

е) учествује у изради и реализацији одговарајућих пројеката којима се подстиче и унапређује васпитно-образовни рад у школи.

(6) Савјет родитеља и савјет ученика могу дјеловати у заједничком савјету у који ће бити укључени: родитељи, наставници, ученици, запослени у школској администрацији и заинтересовани представници локалне заједнице

IX - СТРУЧНИ ОРГАНИ У ШКОЛИ

Члан 107.

Стручни органи школе су:

а) одјељењско вијеће,

б) наставничко вијеће,

в) стручни активи наставника и

г) педагошко вијеће дома ученика.

Члан 108.

(1) Одјељењска вијећа чине наставници који предају у том одјељењу.

(2) Одјељењска вијећа:

а) утврђују закључне оцјене из предмета и предлажу их наставничком вијећу,

б) предлажу наставничком вијећу оцјене из владања и васпитно-дисциплинске мјере,

в) континуирано прате рад и напредовање одјељења,

г) прате реализацију наставних програма и предвиђеног фонда часова,

д) усклађују рад наставника у васпитно-образовном процесу и

ђ) анализирају рад наставника и стручних сарадника и предлажу мјере за побољшање васпитно-образовног рада.

Члан 109.

(1) Наставничко вијеће чине наставници и стручни сарадници у школи.

(2) Наставничко вијеће:

а) одлучује о организацији образовног рада,

б) прати остваривање наставног програма школе, предузима мјере за његову реализацију и подноси извјештај школском одбору,

в) разматра приједлог годишњег програма рада школе,

г) врши подјелу одјељења и предмета на наставнике на основу приједлога стручних актива,

д) анализира успјех ученика у учењу и владању и предузима мјере за њихово побољшање,

ђ) разматра и одлучује о васпитним и дисциплинским мјерама ученика,

е) верификује закључне оцјене из свих облика наставе и испита,

ж) анализира рад одјељењског вијећа и предлаже мјере за унапређивање васпитно-образовног рада,

- з) одређује вјеродостојан испитни рок,
- и) именује испитне комисије за полагање завршног испита, матурског испита и ванредних испита за ванредне ученике и за одрасле полазнике на приједлог директора и разматра извјештај о полагању испита и
- ј) анализира извјештаје о извршеном стручно-педагошком надзору и инспекцијском надзору.

Члан 110.

Стручни активи:

- а) врше подјелу предмета по предметним наставницима,
- б) планирају и програмирају наставу,
- в) врше евалуацију успјеха и владања ученика,
- г) прате развој нових облика и метода рада и примјењују их у свом раду и
- д) усавршавају технике оцјењивања.

Члан 111.

(1) У дому ученика формира се педагошко вијеће као стручни орган за остваривање васпитног рада у дому ученика.

(2) Педагошко вијеће чине васпитачи и стручни сарадници, а вијећем руководи директор дома ученика.

(3) Педагошко вијеће:

- а) предлаже годишњи програм васпитно-образовног рада, културне и јавне дјелатности и спортске активности у дому,
- б) координира рад васпитача и стручних сарадника,
- в) организује васпитно-образовни процес у дому,
- г) утврђује и прати реализацију програма стручног индивидуалног и колективног усавршавања васпитача и стручних сарадника,
- д) изриче васпитно-дисциплинске мјере према ученицима и
- ђ) изналази најпогодније методе за остваривање васпитно-образовних и превентивно здравствених циљева.

Х - ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНЕ ШКОЛСКЕ ИСПРАВЕ

Члан 112.

(1) Држављанин Републике Српске и Босне и Херцеговине који је у иностранству завршио школу или поједини разред има право да захтијева признавање дипломе или свједочанства - нострификацију или признавање еквиваленције тих исправа.

(2) Грађани који привремено бораве у Републици имају право на средње образовање по наставном плану и програму у Републици.

(3) Страни држављанин и лице без држављанства има право да захтијева нострификацију - признавање еквиваленције дипломе и свједочанства стечених у иностранству ако за то има правни интерес.

Члан 113.

(1) Предмет поступка нострификације, односно признавања еквиваленције јесте диплома или свједочанство стечено у иностранству (у даљем тексту: страна школска исправа).

(2) Нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе врши Министарство.

(3) Нострификацијом се страна школска исправа изједначава са одговарајућом школском исправом стеченом у Републици, и то у погледу права на настављање образовања и права на запошљавање.

Члан 114.

(1) У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције стране школске исправе примјењују се одредбе Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02) уколико овим законом није другачије утврђено.

(2) У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције узима се у обзир:

- а) систем образовања земље у којој је стечена,
- б) наставни план и програм,
- в) трајање образовања,
- г) права која даје страна школска исправа имаоцу и
- д) друге околности од значаја за одлучивање.

(3) Министар доноси рјешење којим се нострификација условљава полагањем испита или провјером знања уколико се у поступку нострификације утврди да наставни план и програм иностране школе знатно одступа од плана и програма са којим се упоређује.

(4) Министарство може спровођење испита и провјеру знања повјерити посебној стручној комисији коју именује министар или школи у којој лице које је поднијело захтјев за нострификацију наставља школовање.

Члан 115.

Лице које је поднијело захтјев за нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе може условно да се упише у наредни разред уколико поступак није завршен до истека рока за упис ученика у школу.

Члан 116.

(1) Лице које захтијева нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске спреме уз захтјев доставља оригинал те исправе и превод овлашћеног преводиоца.

(2) Рјешење о нострификацији и рјешење о признавању еквиваленције коначно је у управном поступку.

(3) Диспозитив рјешења исписује се на оригиналу школске исправе и на примјерку превода (клаузула о нострификацији, односно признавању еквиваленције).

Члан 117.

(1) Министарство води евиденцију и чува документацију о извршеним нострификацијама и признатим еквиваленцијама страних школских исправа.

(2) Министарство води регистар о нострификацији и еквиваленцији страних школских исправа.

(3) Регистар из става 2. овог члана садржи:

- а) редни број,
- б) датум пријема захтјева,
- в) име, презиме и адресу подносиоца захтјева,
- г) назив установе земље у којој је издата школска исправа,
- д) кратак садржај рјешења о нострификацији, односно еквиваленцији са бројем протокола и датумом издавања и
- ђ) примједбе.

XI - ЕВИДЕНЦИЈА, ЈАВНЕ ИСПРАВЕ, ПЕЧАТ

Члан 118.

(1) Евиденција коју води школа:

- а) матична књига,
- б) евиденција о издатим свједочанствима и дипломама,
- в) одјељењска књига,
- г) евиденција о испитима,
- д) љетопис школе,
- ђ) ученички досије и
- е) досије директора, наставника и стручних сарадника.

(2) Школа трајно чува:

- а) матичну књигу,
 - б) љетопис школе и
 - в) евиденцију о издатим свједочанствима и дипломама о завршеној средњој школи.
- (3) Одјељењска књига и евиденција о испитима чува се десет година.

Члан 119.

(1) Јавне исправе које издаје школа су:

- а) свједочанство,
- б) диплома,
- в) увјерење о положеном испиту, односно о савладаном програму стручног оспособљавања и
- г) исписница.

(2) Уписивање, односно исписивање, понављање разреда и искључивање ученика из школе обавезно се евидентира на полеђини свједочанства и овјерава печатом школе.

(3) Школа издаје ученику увјерење о положеном испиту, односно о савладаном програму стручног оспособљавања.

(4) Министар доноси правилник о садржају и начину вођења документације и евиденције и обрасцима јавних исправа у средњој школи.

Члан 120.

(1) Школа овјерава вјеродостојност јавне исправе печатом.

(2) Садржај печата утврђује се у складу са Законом о печатима (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 17/92, 63/01 и 49/07).

(3) Службено лице одговорно за употребу и чување печата одређује директор школе.

Члан 121.

(1) Школа издаје дупликат јавне исправе на прописаном обрасцу послје проглашења губљења оригинала јавне исправе у “Службеном гласнику Републике Српске”.

(2) Школа издаје увјерење о подацима о којима води евиденцију у недостатку прописаног обрасца.

Члан 122.

(1) Лице које нема јавну исправу о завршеном школовању, а евиденција о томе, односно архивска грађа је уништена, нестала или недоступна, може да поднесе захтјев основном суду у мјесту пребивалишта или боравишта ради утврђивања завршеног школовања.

(2) Рјешење суда којим се доказује да је лице стекло средње образовање замјењује свједочанство о завршеном средњем образовању и васпитању.

XII - ФИНАНСИРАЊЕ ШКОЛА

Члан 123.

(1) Средства за рад школе коју оснива Република обезбјеђују се из:

- а) буџета Републике,
- б) буџета јединице локалне самоуправе или више јединица локалне самоуправе заједно на чијим подручју се школа налази и
- в) других извора.

(2) Из буџета Републике обезбјеђују се:

- а) средства школама за плате запослених у складу са Законом о платама запослених у области просвјете и културе Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/07),
- б) надокнаде предвиђене Посебним колективним уговором,
- в) трошкове републичког или вишег ранга такмичења по програму који одобри министар,
- г) награде ученицима на основу постигнутих посебних резултата,
- д) награде наставницима на основу постигнутих посебних резултата у раду,
- ђ) дио средстава за изградњу, санацију, доградњу, опремање и инвестиционо одржавање и
- е) дио средстава за потрошни материјал и алат за практичну и кабинетску наставу.

(3) Министар доноси правилник о награђивању ученика и наставника.

(4) Из буџета јединице локалне самоуправе обезбјеђују се:

- а) средства за гријање, струју, воду и земљарину,
- б) трошкови наставе,
- в) стручно усавршавање наставника и стручних сарадника,
- г) прво полагање приправничког испита,
- д) средства за одржавање хигијене,
- ђ) текуће инвестиционо одржавање,
- е) канцеларијски материјал,
- ж) часописи,
- з) одјелењске и матичне књиге,
- и) трошкови телефона,
- ј) набавка свједочанстава, диплома, пријава,
- к) средства за превоз радника,
- л) лекарски преглед радника,
- љ) трошкови амортизације и отписа ситног инвентара,
- м) трошкови општинског и регионалног такмичења,
- н) дио средстава за изградњу, санацију, доградњу, опремање и инвестиционо одржавање и
- њ) дио средстава за потрошни материјал и алат за практичну и кабинетску наставу.

(5) Школа и јединица локалне самоуправе потписују уговор о износу потребних средстава које обезбјеђује општина.

(6) Школа може остварити приход од:

- а) донација правних и физичких лица,
- б) насљеђа, дарова и опорука и
- в) продајом интелектуалних, материјалних услуга и робе (радом школских ресторана, трговинских радњи, пољопривредних економија, фискултурне сале и других спортских објеката, разним услужним пословима у кабинетима информатике и страних језика, те производњом робе за тржиште у школским радионицама и сл.).

(7) У средњим школама Републике чији је оснивач Влада школовање редовних ученика је бесплатно.

(8) Министар доноси правилник о финансирању школа.

Члан 124.

Педагошким стандардима прописује се изградња и опрема школског простора, кадровски и други услови који осигуравају једнаке услове за рад свих школа.

Члан 125.

Школама чији је оснивач Република умањиће се средства:

а) сразмјерно неизвршеним пословима, односно за проценат за који није реализован годишњи програм рада школе,

б) за проценат за који је смањено трајање часова, односно наставне године без одобрења Министарства,

в) ако је школи дозначено више средстава због нетачних података на основу којих је извршен обрачун и

г) ако је издала у закуп дио школског простора без сагласности Министарства, осим ако се тим простором користи друга школа за извођење редовне наставе, за висину прихода од закупа.

Члан 126.

(1) Школа може продавати производе које направе ученици за вријеме наставе.

(2) Средства остварена у складу са ставом 1. овог члана евидентирају се посебно и користе за финансирање ученичких организација, секција, екскурзија, излета, награда ученицима и за помоћ болесним и материјално угроженим ученицима.

Члан 127.

Средства за рад школе чији оснивач није Република обезбјеђује оснивач.

Члан 128.

(1) Ученици школе, односно њихови родитељи обезбјеђују средства за уџбенике, приручнике, осигурање ученика, куповину свесака, личну опрему за рад и превоз.

(2) Јединица локалне самоуправе може кроз материјалне трошкове обезбиједити плаћање пуног износа или дијела трошкова из става 1. овог члана.

(3) Школа може на почетку школске године од ученика наплатити партиципацију, а прикупљена средства ће користити за осигурање ученика, куповину свједочанстава, диплома, свесака и слично.

Члан 129.

Заинтересована предузећа, установе, родитељи и други појединци могу учествовати у финансирању рада средњих школа које оснива Република опремањем кабинета и учионица, санацијом и изградњом објеката, обезбјеђењем услова за обављање практичне наставе ученика и за другим активностима.

Члан 130.

(1) Редовни ученик који понавља разред плаћа уписнину за понављање разреда у висини најниже плате у Републици за текућу школску годину.

(2) Средства уплаћена у складу са ставом 1. овог члана користе се за: набавку уџбеника дјечи погинулих бораца, корисницима социјалне помоћи и награде ученицима.

(3) Директор школе може ослободити ученика из става 1. овог члана плаћања уписнине у оправданим случајевима.

Члан 131.

(1) Одрасли сnose трошкове средњег образовања, доквалификације, преквалификације и специјализације.

(2) Уколико је организовано образовање одраслих на захтјев неког предузећа, установе или Завода за запошљавање, трошкове школовања сноси подносилац захтјева.

(3) Износ школарине за одрасле утврђује се у складу са Правилником о образовању одраслих и ванредном образовању ученика.

XIII - НАДЗОР НАД РАДОМ ШКОЛЕ

Члан 132.

(1) Министарство врши управни надзор над законитошћу рада школе.

(2) Стручно-педагошки надзор врши Републички педагошки завод, односно стручни савјетници за предмет или групу предмета (у даљем тексту: стручни савјетник).

(3) У школи се врши интерно и екстерно вредновање квалитета васпитно-образовног рада.

(4) Инспекцијски надзор над примјеном закона и других прописа из области васпитања, образовања и ученичког стандарда врши Републичка просвјетна инспекција при Републичкој управи за инспекцијске послове.

(5) Министар доноси правилник о остваривању управног и стручно-педагошког надзора.

Члан 133.

(1) У вршењу стручно-педагошког надзора, стручни савјетник:

- а) обавља непосредан увид у примјену и реализацију наставног плана и програма,
- б) врши увид у рад и организацију рада школе, рад наставника, стручних сарадника, васпитача и директора,
- в) врши непосредан увид у начин извођења наставе, испита и других облика васпитно-образовног рада,
- г) пружа савјетодавно-инструктивну помоћ наставницима, стручним сарадницима, васпитачима и директору,
- д) врши увид у одржавање школског простора и
- ђ) предлаже министру и надлежним органима мјере за унапређивање васпитно-образовног рада, те мјере за отклањање неправилности и недостатака у васпитно-образовном процесу.

(2) О извршеном стручно-педагошком надзору обавезно се сачињава записник о чињеничном стању, који се доставља надлежним органима школе.

(3) Стручни савјетник, према својим овлашћењима, рјешењем налаже школи отклањање утврђених неправилности.

(4) Министар доноси правилник о одржавању и чувању школског простора и опреме.

XIV - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 134.

(1) Новчаном казном од 3.000 до 9.000 КМ казниће се за прекршај школа ако:

- а) не донесе годишњи програм рада или га не примјењује (члан 29.),
- б) организује наставу другачије него што је прописано годишњим програмом рада школе (члан 36.),
- в) не остварује прописани наставни план и програм (члан 31.),
- г) употребљава уџбенике и наставна средства која нису одобрена (члан 40.),
- д) утврди више часова обавезне наставе у дневном и седмичном распореду часова (члан 38.),
- ђ) одступи од календара без сагласности Министарства (члан 35.),
- е) наплати од ученика средства супротно чл. 128. и 130.,
- ж) не води прописани досије ученика (члан 61.),
- з) упише ученика супротно одредбама чл. од 43. до 51.,
- и) обави испит супротно члану 63.,
- ј) изабере наставника, односно сарадника супротно одредбама чл. 76. и 77.,
- к) дозволи политичко организовање и дјеловање или коришћење школског простор у те сврхе, у вријеме одржавања наставе (члан 8.),
- л) ако се у школи врши дискриминација (члан 5.),
- љ) не предузима одговарајуће мјере заштите против дискриминације и узнемиравања по основу пола и сексуалног узнемиравања (члан 6.),
- м) не распише конкурс за пријем потребних радника (члан 76.),
- н) обавља проширену дјелатност без сагласности Министарства (члан 21.),
- њ) не води или неуредно води прописану евиденцију о васпитно-образовном раду школе за редовне и ванредне ученике (члан 61.),
- о) изда свједочанство редовним и ванредним ученицима чији садржај не одговара подацима у матичној књизи (члан 118.),
- п) не достави на вријеме или достави нетачне податке Министарству (члан 94.) и
- р) не раскине радни однос с радником који испуњава један од услова за пензију.

(2) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се одговорно лице у школи за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 135.

(1) Новчаном казном од 5.000 до 15.000 КМ казниће се школа за прекршај из члана 25. овог закона.

(2) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се одговорно лице у школи за прекршај из члана 25. овог закона.

XV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 136.

(1) Наставници и стручни сарадници који обављају васпитно-образовни рад у школи који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме могу и даље да обављају васпитно-образовног рад у школи и у дому ученика.

(2) Радници који су засновали радни однос у школи на радним мјестима секретара и рачуновође и који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу степена и врсте стручне спреме дужни су да у року од седам година од ступања на снагу овог закона испуне потребне услове у погледу нивоа и врсте образовања.

(3) Од обавезе из става 2. овог члана изузимају се радници са 20 и више година радног стажа или 40 и више година старости.

Члан 137.

(1) Ученик који је почео образовање по наставном плану и програму који је важио приликом уписа у школу завршиће образовање по том наставном плану и програму.

(2) Средње образовање у трајању од три године одговара трећем степену стручне спреме, а образовање у трајању од четири године четвртном степену стручне спреме.

Члан 138.

Влада ће у року од 12 мјесеци донијети уредбу о организовању и извођењу наставе на језицима националних мањина (члан 54. овог закона) и уредбу о педагошким стандардима и нормативима (члан 14. овог закона).

Члан 139.

(1) Министар је ће у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети правилнике:

- а) о условима за почетак рада средње школе (члан 14. овог закона),
- б) о садржају и начину вођења регистра средњих школа (члан 18. овог закона),
- в) о Савјету за развој средњег образовања и васпитања (члан 10. овог закона),
- г) о ђачком досијеу (члан 61. овог закона),
- д) о извођењу екскурзија и излета (члан 33. овог закона),
- ђ) о упису ученика у први разред средњих школа (члан 44. овог закона),
- е) о језику знакова (члан 49. овог закона),
- ж) о васпитању и образовању дјеце са посебним образовним потребама (члан 49. овог закона),
- з) о утврђивању критеријума за избор надарених и талентованих ученика (члан 50. овог закона),
- и) о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи (члан 60. овог закона),
- ј) о садржају и начину полагања завршног и матурског испита у средњим стручним и техничким школама (члан 63. овог закона),
- к) о садржају и начину полагања матурског испита у гимназији (члан 63. овог закона),
- л) о садржају и начину полагања матурског испита у умјетничким школама (члан 63. овог закона),
- љ) о избору ученика генерације у средњој школи (члан 64. овог закона),
- м) о образовању одраслих и ванредном образовању ученика (члан 73. овог закона),
- н) о врсти стручне спреме наставника и стручних сарадника (члан 76. овог закона),
- њ) о лиценцирању наставника и стручних сарадника (члан 81. овог закона),
- о) о 40-часовној радној недјељи рада у школи (члан 83. овог закона),
- п) о стручном усавршавању, оцјењивању и напредовању васпитача, наставника, стручних сарадника и директора у предшколским установама, основним и средњим школама и домовима Републике Српске (члан 85. овог закона),
- р) о избору и раду школског одбора (члан 95. овог закона),
- с) о условима и начину избора директора школе (члан 97. овог закона),
- т) о садржају и начину вођења документације и евиденције и обрасцима јавних исправа у средњој школи (члан 119. овог закона),
- ћ) о финансирању школа (члан 123. овог закона),
- у) о остваривању управног и стручно-педагошког надзора (члан 132. овог закона) и
- ф) о одржавању и чувању школског простора и опреме (члан 133. овог закона).

(2) До доношења прописа из става 1. овог члана примјењиваће се подзаконски прописи донесени на основу Закона о средњој школи ("Службени гласник Републике Српске", број 38/04) који нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 140.

Школе ће своју организацију и опште акте ускладити са одредбама овог закона у року од осам мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 141.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о средњој школи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 38/04 и 62/04).

Члан 142.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1217/08
16. јула 2008. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.